

Sygn. akt V U 1185/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Regina Stępień

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewelina Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 2 marca 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku R. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

o umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego

na skutek odwołania R. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.

z dnia 21 września 2015 r.

znak (...) dec. nr (...)

zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 21 września 2015 r. znak (...) dec. nr (...) w ten sposób, że umarza zobowiązanemu R. W. należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń w kwocie 16.491,58 (szesnaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt jeden i 58/100) złotych wraz z 5 % opłatą na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu.

Sygn. akt V U 1185/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 września 2015r., znak: (...)

(...), dec. nr (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. odmówił wnioskodawcy R. W. umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w wysokości połowy ogólnie kwoty zaległości tj. 16.491,58 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż dokumenty zgromadzone w sprawie wskazują, że wnioskodawca utrzymuje się z zasiłków wypłacanych z pomocy społecznej, co potwierdza jego trudną sytuację finansową. Jednakże –mimo wezwania– nie przedłożył on ani dokumentów medycznych, ani dokumentów związanych ze stopniem niepełnosprawności, z których wynikałoby, że stan jego zdrowia dyskwalifikuje go z rynku pracy. A zatem, tak długo jak długo istnieje obiektywna możliwość podjęcia zatrudnienia przez zobowiązanego, brak jest przesłanek do rezygnacji przez likwidatora z dochodzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego powstałych z tytułu świadczeń wypłaconych w zastępstwie zobowiązanego. Dopiero bowiem potwierdzenie, że stan zdrowia uniemożliwia zobowiązanemu wykonywanie pracy zarobkowej, pozwoliłoby na stwierdzenie, iż zobowiązany nie

ma możliwości spłaty swoich zobowiązań wobec funduszu alimentacyjnego w likwidacji. Stąd –w ocenie organu rentowego– umorzenie zaległości w obecnej sytuacji byłoby przedwczesne. Tym samym organ uznał, że zebrana w sprawie dokumentacja nie daje podstaw do stwierdzenia, że z uwagi na szczególną sytuację rodzinną lub zdrowotną zobowiązany utracił w sposób trwały zdolność do spłaty swoich zobowiązań. Powyższą decyzję ZUS wydał w oparciu o przepisy art. 68 ust. 1 w zw. z art. 63 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.jedn.: z 2015 r., poz. 114 z późn. zm.).

Od powyższej decyzji odwołanie wniósł wnioskodawca, domagając się jej zmiany poprzez umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego powstałych na skutek realizowania w jego zastępstwie wypłaty świadczeń alimentacyjnych. W uzasadnieniu podał, iż nie otrzymał żadnego wezwania od organu rentowego o przedłożenie dodatkowej dokumentacji dotyczącej stanu zdrowia, którą przedkłada aktualnie. Wskazał, iż przewlekłe choruje i choroba ta uniemożliwia mu podjęcie jakiegokolwiek pracy. Ponadto podał, iż spłatę zadłużenia uniemożliwia mu również trudna sytuacja materialna.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o jego oddalenie, wskazując na te same argumenty, co w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił:

Od marca 1995 r. do kwietnia 2004 r. w zastępstwie zobowiązanego wnioskodawcy R. W. wypłacane były świadczenia z funduszu alimentacyjnego na rzecz jego dzieci J. M. W..

Od 1 maja 2004 r. organ rentowy nie wypłaca tych świadczeń z uwagi na postawienie funduszu alimentacyjnego w stan likwidacji.

Z tytułu wypłaty ww. świadczeń wnioskodawca posiada zadłużenie wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego na kwotę 16.491,58 zł.

W dniu 21 lipca 2015 r. R. W. wystąpił do organu rentowego o umorzenie należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego, uzasadniając wniosek trudną sytuacją materialną i zdrowotną.

Decyzją z dnia 21 września 2015 r., zaskarżoną w niniejszej sprawie, ZUS Oddział w W. odmówił wnioskodawcy umorzenia należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu w wysokości połowy ogólnie kwoty zaległości tj. 16.491,58 zł, wskazując w uzasadnieniu, iż opisana przez wnioskodawcę sytuacja nie stanowi przypadku szczególnie uzasadnionego i nie daje podstaw do umorzenia zadłużenia alimentacyjnego.

/bezsporne, a nadto akta ubezpieczeniowe wnioskodawcy/

Wnioskodawca R. W. ma 63 lata. Od dłuższego czasu cierpi na nadciśnienie tętnicze oraz przewlekły zespół bólowy związany ze zmianami zwyrodnieniowymi kręgosłupa. Nadto, w grudniu 2014 r. rozpoznano u niego niewydolność krążenia mózgowego pod postacią zawrotów głowy. Z tego powodu był hospitalizowany w Oddziale Neurologicznym (...) Szpitala (...) w L.. Wnioskodawca leczy się również urologicznie.

Z powodu schorzeń neurologicznych wnioskodawca został uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym do dnia 31 maja 2016 r.

Wnioskodawca z zawodu jest hydraulikiem. Zarobkowo pracował do 1997 r. Następnie do 2000 r. pobierał świadczenie rentowe. Od 2000 r. utrzymuje się ze świadczeń z pomocy społecznej wypłacanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w L.. Otrzymuje zasiłek stały w kwocie 358,95 zł miesięcznie, który aktualnie ma przyznany na okres 1 roku do maja 2016 r. oraz dodatek mieszkaniowy w łącznej wysokości 183,79 zł miesięcznie (aktualnie przyznany do lutego 2016 r.). Ww. zasiłki stanowią jedyne źródło utrzymania wnioskodawcy, który mieszka sam i nie ma nikogo na utrzymaniu. Do momentu uzyskania orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wnioskodawca był

zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. Zobowiązany nie posiada żadnego majątku w postaci nieruchomości, czy ruchomości o większej wartości, którą można by było spieniężyć, nie posiada też oszczędności.

Dowód: orzeczenie o stopniu niepełnosprawności k. 7

dokumentacja medyczna wnioskodawcy k. 8-22

decyzja MOPS z dnia 10.06.2015 r. k. 23

decyzja MOPS z dnia 07.08.2015 r. k. 24

przesłuchanie wnioskodawcy k. 33, e-protokół z 02.03.2016 r. 00:03:43 i nast.

Sąd zważył:

Odwołanie wnioskodawcy zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.jedn.: Dz.U. z 2015 r., poz. 114 z późn. zm.), w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów, lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu.

W orzecznictwie sądowym wskazuje się, iż szczególnie uzasadnione przypadki, o których mowa w cyt. wyżej przepisie, to sytuacje wyjątkowe, które powstały w wyniku wypadku losowego, niezależnie od zobowiązanego, w następstwie których jego sytuacja uległa takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich bieżących należności, a nadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji. Katalog okoliczności związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną zobowiązanego wnioskodawcy nie został określony w przepisach, ale niewątpliwie można tu wskazać: brak majątku, z którego możliwe byłoby dochodzenie od osoby zobowiązanej zobowiązania pieniężnego, ustalenie, że w przypadku zwrotu osoba zobowiązana lub osoby pozostające na jej utrzymaniu zostałyby pozbawione niezbędnych środków utrzymania, liczebność rodziny pozostającej na utrzymaniu zobowiązanego, wiek osoby zobowiązanej, zdarzenia losowe (choroba, wypadek, pożar, powódź, inne klęski żywiołowe itp.), powodujące szczególne trudności w sytuacji materialnej osoby zobowiązanej.

W wyniku analizy materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszym postępowaniu Sąd doszedł do przekonania, iż w rozpoznawanej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniona przyczyna związana z sytuacją zdrowotną i rodzinną zobowiązanego wnioskodawcy, która uzasadnia umorzenie należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych w zamian za zobowiązanego świadczeń alimentacyjnych. Z materiału dowodowego sprawy wynika, iż wnioskodawca R. W. ma 62 lata, nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu ośrodka pomocy społecznej. Jest osobą schorowaną, leczy się z powodu schorzeń neurologicznych, których stopień zaawansowania spowodował zaliczenie go do osób niepełnosprawnych w stopniu umiarkowanym, a także z powodu schorzeń kardiologicznych i urologicznych. Obecny stan jego zdrowia –w ocenie Sądu– uniemożliwia mu podjęcie jakiegokolwiek zatrudnienia, a tym bardziej zatrudnienia zgodnego z posiadanymi kwalifikacjami, tj. w zawodzie hydraulika. Wnioskodawca od kilkunastu lat pozostaje bez pracy, w okresie od 1997 r. do 2000 r. pobierał świadczenie rentowe, od 2000 r. utrzymuje się jedynie ze świadczeń z pomocy społecznej. Otrzymywany przez niego zasiłek stały w kwocie 358,95 zł miesięcznie oraz dodatek mieszkaniowy w kwocie 183,79 zł miesięcznie pozwalają na zaspokojenie jego potrzeb egzystencjalnych na jedynie minimalnym poziomie.

Biorąc to pod uwagę, w szczególności wiek wnioskodawcy, jego stan zdrowia oraz praktycznie żadne możliwości zarobkowe, Sąd uznał, iż nie jest on i nie będzie w przyszłości w stanie spłacać zaległości alimentacyjnych określonych zaskarżoną decyzją. Dlatego też, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję ZUS w ten sposób, że

umorzył zobowiązanemu R. W. należności likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń w kwocie 16.491,58 zł wraz z 5% opłatą na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu. Powyższe znalazło swój wyraz w sentencji wyroku.